

Soroptimist

M A G A Z I N E

JAARGANG 92 NR.2 | JULI 2025

Women
Leadership
Academy

p.4

Vitale
coalities

p.12

Luister
naar me!

p.28

Delen wat je bezighoudt

Samen in beweging

door Dirry Heijink, Uniepresident • foto: privé

In de wereld om ons heen gaat veel kapot. Daarbinnen zie ik veel Soroptimisten die samen doen wat nodig is. Ik zie mensen die bereid zijn daaraan een bijdrage te leveren. Ik zie Soroptimisten actief kijken naar wat we kunnen doen. Ik geloof dat we nu vooral van binnenuit vorm geven aan waar wij voor staan, qua advocacy, bewustwording met onze projecten en met de ledenwerving. Ik zie beweging bij het bestuur maar ook bij de leden die voelen dat we met elkaar in een positieve wisselwerking zitten.

Mijn eigen rol daarin is dat ik mezelf kan zijn waardoor anderen de ruimte hebben om de eigen kracht te gebruiken. Op het moment dat jij kan doen waar jij goed in bent, geeft dat plezier en vertrouwen en leidt het tot meer. Het is ook nodig om zicht te hebben op wat je ziet en wat je niet ziet. Als je verder kijkt dan wat je ziet, kun je op onderwerpen uitkomen waarmee je contact kunt maken.

De persoonlijke noot, zoals een gecompliceerd thuisfront of een overeisende baan, het hoort misschien niet bij het onderwerp terzake maar het van elkaar weten schept wel een band. Dat kan juist helpen om elkaars vertrouwen te winnen en te versterken. Laat de ander weten dat je haar ziet. Dát is een belangrijke basis om beweging te krijgen. ■

20

*Voorpagina:
Het versterken van
lokale netwerken
foto: Marga Akkerman*

4 The Women
Leadership Academy

8 De gender gap
in kaart gebracht

12 Het versterken
van lokale netwerken

15 Column
Vrouwenrechtswinkel
Amsterdam

16 Inspiratiedag:
Woord en beeld

20 Programma
Mentoring & Leadership

22 Club Walcheren
zet zich in voor
vrouwen in AZC

24 Join the
e-Connect club!

28 Luister naar me!

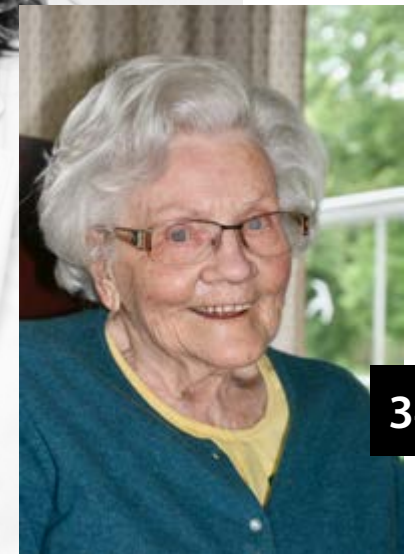
32 De Boekenclub

34 Atty 100 jaar!

37 Wouke aan het woord

4

34

28

The Women Leadership Academy

door Marga Akkerman • foto's Esther Eva

Oprichtster Lisanne van Bunderen herkende het belang van persoonlijke ontwikkeling bij opleiding en toepassing van de bedrijfskunde in de praktijk. Vooral vrouwen blijken zich weg te cijferen bij het vinden van een eigen plek in a community. Dat gaat haar aan het hart.

Na haar studie sociale psychologie kwam Lisanne voor haar promotietraject terecht bij de psychologische kant van bedrijfskunde, bij de Rotterdam School of Management (Erasmus Universiteit). Daar kreeg ze ook te maken met het curriculum. "Als psychologiestudent krijg je vakken die bijdragen aan je persoonlijke ontwikkeling. Dat heeft indertijd veel

indruk op mij gemaakt. Bij de studie bedrijfskunde kregen de studenten op dat vlak destijds helemaal niets aangeboden. Vragen als 'wie ben ik, wat wil ik' kwamen er merkwaardig genoeg nauwelijks aan de orde."

Het wezenlijke belang van persoonlijke ontwikkeling

Na haar PhD werd ze assistent professor aan de Universiteit van Amsterdam (UvA). Ernaast deed ze consultancy werk. Zo kwam ze bij heel

veel verschillend bedrijven binnen. "Daar werd mij duidelijk dat problemen bijna altijd te maken hadden met wat er op het persoonlijke en het interpersoonlijke vlak misgaat. Zichzelf niet goed kennen, geen grenzen kunnen aangeven, niet goed met spanning en conflicten kunnen omgaan. Als we studenten voorbereiden op de arbeidsmarkt en we geven ze die skills niet mee, dan klopt dat toch niet? Na twee jaar vertrok ik bij de universiteit

en ben ik voor mijzelf begonnen. Ik hou ervan om vanuit de wetenschap concrete oefeningen te maken die mensen helpen bij hun persoonlijke ontwikkeling.”

“Zo ben ik de Connectors Lab begonnen, gericht op het maken van trainingsprogramma’s die jongvolwassenen en professionals helpen bij hun persoonlijke en professionele ontwikkeling. Alle bedrijfskunde masters studenten van de UvA moeten nu door mijn programma heen, bijna 1000 per jaar.”

Veel zelfkritiek bij vrouwen

Al doende viel het Lianne op dat er wezenlijke verschillen zijn tussen hoe mannen in de wedstrijd staan en hoe vrouwen in de wedstrijd staan. “Ik kom vooral bij de vrouwelijke studenten tegen dat ze zichzelf zo in de weg zitten, heel veel kritiek hebben op zichzelf, niet durven te reageren als de docent een vraag stelt. In 9 van de 10 gevallen steekt dan een man zijn vinger op. Terwijl de vrouwen zichzelf veel beter hebben ingelezen, zichzelf beter kennen. Dat gaat mij echt aan het hart. Als een vrouw een antwoord geeft, is

dat vaak een heel sterk antwoord. Een jongen wil nog weleens blufen, gewoon maar wat roepen. De vrouwelijke studenten reageren niet omdat ze denken: ‘als ik niet 100% het goede antwoord geef, dan faal ik.’ Als onderliggende vragen zie ik dan: ‘ben ik wel slim genoeg, ben ik wel leuk genoeg, neem ik niet teveel ruimte in?’ Ik ben mij daarop gaan richten met de oprichting van The Women Leadership Academy met als doel jonge vrouwen te empoweren, ze te stimuleren hun plaats te gaan innemen. Dat proces maak ik concreet. Vanuit hun perfectionisme

willen ze dan vaak alles tegelijkertijd aanpakken maar ik zeg dan: “Hou het klein, maak het concreet en behapbaar, waar wil je het eerst mee oefenen?” Ik zeg dan altijd: “Zie het als een experiment, probeer nieuw gedrag uit en check dan het resultaat. Als dat je bevalt, ga ermee door, super. Zo niet, wat moet ik dan veranderen? Als je een andere respons krijgt dan je had verwacht, wat moet je dan veranderen?” Ze komen er dan vaak achter dat ze zichzelf tegenhouden in iets wat ze heel graag voor elkaar willen krijgen, maar het blijkt heel moeilijk voor hunzelf om daar doorheen te breken.”

Delen wat je bezig houdt

“In de groepsbijeenkomsten komen ze erachter dat ze niet de enigen zijn die hiermee worstelen. Ik merk dat er over dit soort dingen heel weinig wordt gepraat, dat er heel veel gêne is. Door dat toch te doen, voel je de opluchting en komt er meer saamhorigheid. Ze krijgen meer aandacht voor hun opvattingen en durven daarna ook meer aandacht daarvoor te vragen.”

“Er is ook een oefening in ‘nee’ zeggen. Het lijkt zo simpel maar er gaat een wereld voor ze open. Ze kunnen ‘nee’ zeggen zonder dat ze gestraft worden, zonder dat er iemand boos wordt of negatief reageert. Wat ze nu meemaken is dat er juist begripvol wordt gereageerd. Dat is voor de deelnemers een eyeopener. Ik leer ze ook te durven falen. Het kan niet anders of je maakt het mee in je leven. Voor jonge vrouwen is falen iets enorms maar de vraag is dan vooral: hoe ga je er mee om?”

“Het traject bestaat uit groepsbijeen-

komsten van maximaal 12 studenten en uit individuele opdrachten. Ze hebben ook een buddy met wie ze hun ervaringen kunnen delen en op terugvallen. Er zijn verschillende trajecten die doorgaans een maand of drie duren. Dat is voor de deelnemers om vol te houden, het moet niet te lang duren. Bij de follow up zijn altijd nog meer modules mogelijk als daar behoefte aan is.”

“Je hebt veel meer aan sisterhood, elkaar ondersteunen en elkaar veel gunnen. Nieuwsgierig zijn in plaats van oordelen.”

Sisterhood

Lianne gaat de mogelijkheden voor het volgen van een traject uitbreiden naar andere leeftijdsgroepen. “Na de studententijd blijven vrouwen nog zo lang bezig met de vraag: wat wordt er van mij verwacht? Dan moet ze carrière maken, een gezin stichten, een huis kopen, je moet de ideale moeder, dochter, partner, collega, vriendin zijn, de onzekerheid is nog zo groot. In mijn vriendinnenkring (Lianne is 38) heeft zeker de helft al een burn-out of iets soortgelijks gehad, met alle druk die ze aan

zichzelf opleggen op zoveel fronten, maar ook het leeuwendeel moeten regelen van alles wat er voor het gezin geregeld moet worden. Er is tussen vrouwen ook veel (voor) oordeel naar elkaar, en dat geeft veel angst. Je hebt veel meer aan sisterhood, elkaar ondersteunen en elkaar veel gunnen. Nieuwsgierig zijn in plaats van oordelen. Wat een verademing is dat. Wij vrouwen hebben sinds ons bestaan in cirkels geleefd, bij elkaar gezeten, met elkaar gepraat, gelachen, gezeten gedanst, gezongen, dat geeft zoveel steun en kracht, het werkt zo ontspannend, en dat zijn we kwijtgeraakt. Laten we ons niet als mannen gaan gedragen maar blijven doen waar vrouwen goed in zijn. Leiderschap wordt makkelijk geassocieerd met mannen, maar onderzoek wijst uit dat leiders met vrouwelijke eigenschappen zoals luisteren, empathisch zijn, kwetsbaar opstellen, gericht zijn op samenwerking, het veel beter doen. Het nastreven van die manlijke manieren van leiderschap kun je veel beter niet doen. Juist in leiderschapsposities kun je veel beter vrouwelijke eigenschappen inzetten. Vanuit de gewenste kwaliteiten voor leiderschap kom je interessant genoeg automatisch uit bij vrouwen.”

Gevraagd naar de betekenis van ‘leadership’ in de naam van haar Academy, vertelt Lianne: “Het gaat om leiderschap over je eigen leven. Dus niet om een begrip in een hiërarchisch kader.” ■

The Women Leadership Academy is te vinden op de website van Connectors Lab. Scan hiervoor QR-code 1 op de achterzijde van dit magazine.

Gender gap en de oudere vrouw

door Marilse Eerkens • illustraties: freepik.com

Bij gelijke geschiktheid hebben vrouwen nog steeds minder kansen op de arbeidsmarkt. En dat geldt in het bijzonder voor de vijftigplus-vrouw. De gender gap, de kloof tussen mannen en vrouwen, in kaart gebracht.

Emancipatie stagneert: Nederland duikelt met 15 plaatsen naar 43ste positie.' De kop boven het persbericht dat 13 juni jongstleden naar buiten werd gebracht door de Universiteit van Amsterdam is bepaald niet vrolijk. Uit het jaarlijkse onderzoek van het World Economic Forum komt naar voren dat in plaats van kleiner, de kloof

tussen mannen en vrouwen in Nederland juist groter is geworden. Die kloof wordt uitgedrukt in procenten.

Een score van '0' staat voor 100 procent ongelijkheid, bij een score van '100' is de kloof gedicht. Nederland scoort op dit moment 75,6 procent. Vorig jaar was dat nog 77,5 procent. Wat betekent dit precies?

Het WEF rapport

De 'Global Gender Gap Report' van het WEF meet en vergelijkt jaarlijks de mate van gelijkheid tussen mannen en vrouwen op wereldwijd niveau. In dit rapport, waaraan werd meegewerkt door het Amsterdam Centre for Business Innovation van de UvA, onder leiding van prof. dr. Henk Volberda, wordt gekeken naar vier verschillende onderdelen:

- De economische participatie en kansen van vrouwen – denk aan werkgelegenheid, lonen, leiderschapsposities.
- Onderwijs – denk aan toegang tot en deelname aan onderwijs.
- Gezondheid en overleving. Dat wil zeggen: levensverwachting en reproductieve gezondheid van vrouwen.

- Politieke participatie ofwel de mate waarin vrouwen vertegenwoordigd zijn in het parlement en in overheidsposities.

Het doel van het onderzoek is om de kloof tussen mannen en vrouwen op deze gebieden in kaart te brengen, trends te identificeren en te laten zien waar nog verbeterin-

gen mogelijk zijn. Met het uiteindelijke doel om beleidsmakers en organisaties te helpen bij het nemen van maatregelen voor een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in alle sectoren van de samenleving.

Gemeten ongelijkheid

Wat opvalt is dat we het in Neder-

Vaak wordt de zogenaamde ‘motherhood penalty’ genoemd: terwijl mannen na de komst van een kind nieuwe carrièrestappen maken, blijven vrouwen vaker hangen op hun oude niveau.

land wat onderwijs en gezondheid betreft, het goed doen. De kloof is daar respectievelijk voor 95,1 en 96,2 procent gedicht. Maar als je kijkt naar economische participatie en kansengelijkheid van vrouwen dan valt op dat die kloof maar voor 61 procent gedicht is. En kijk je naar de politieke invloed van vrouwen dan wordt het helemaal pijnlijk: daar is de kloof slechts voor 22,9 procent overbrugd.

Verklaringen
Er zijn allerlei verklaringen te geven voor die gemeten ongelijkheid. Vaak wordt de zogenaamde

‘motherhood penalty’ genoemd: terwijl mannen na de komst van een kind nieuwe carrièrestappen maken, blijven vrouwen vaker hangen op hun oude niveau. Maar er wordt ook nog steeds flink gediscrimineerd. Amerikaans onderzoek waarvoor maar liefst 2.106 sollicitatiebrieven werden verstuurd en waarbij op experimentele wijze het gemiddelde cijfer, geslacht en hoofdvak van de kandidaten werd gemanipuleerd laat zien dat mannen die hoge cijfers halen twee keer zo vaak op gesprek werden gevraagd als vrouwen die gelijk presteren.

Land	Ranking 2023	Verandering t.o.v. 2022	mate waarin ongelijkheidskloof is gedicht
IJsland	1	►	92,6%
Finland	2	►	87,9%
Noorwegen	3	►	86,3%
Verenigd Koninkrijk	4	▲ +10	83,6%
Nieuw-Zeeland	5	▼ -1	82,7%
Zweden	6	▼ -1	81,7%
Moldavië	7	▲ +6	81,3%
Namibië	8	►	81,1%
Duitsland	9	▼ -2	80,3%
Ierland	10	▼ -1	80,1%
Nederland	43	▼ -15	75,6%

► = zelfde positie als in 2022 ▲ = aantal gestegen plaatsen ▼ = aantal gedaalde plaatsen

Vrouwen hadden meer kans om ‘op gesprek’ te komen als men ze ‘aardig’ vond. Of dit ook voor Nederland geldt is gissen, maar uit een rapport van het Sociaal Cultureel Planbureau komt naar voren dat vrouwen meer discriminatie op de werkvloer ervaren dan mannen. Het gaat dan bijvoorbeeld om beloningsdiscriminatie en discriminatie bij doorstroom naar hogere functies.

Vijftig-plus vrouwen
Zoom je nog wat verder in op vrouwen die in de leeftijdscategorie vallen van de gemiddelde Soroptimist dan wordt het beeld nog schrijnender. De vijftigplus-vrouwen krijgen naast die minder gunstige positie op de arbeids-

markt ook nog eens te maken met leeftijdsdiscriminatie. ‘Waar mannen met grijs haar en rimpels nog vaak worden beschouwd als wijs en ervaren, vinden we grijs haar en rimpels bij vrouwen juist onaantrekkelijk, schrijft de WHO in haar rapport ‘Global report on Ageism’. Hierdoor worden oudere vrouwen minder serieus genomen. Daarnaast krijgen ze te maken met negatieve stereotypen: ze zouden minder flexibel, minder technologisch onderlegd en minder ambitieus zijn. Met alle gevolgen van dien. Waar oudere mannen in een groot Amerikaans onderzoek zo’n 18 tot 35 procent minder kans hadden om uitgenodigd te worden op een sollicitatiegesprek, liep dat percentage bij oudere vrouwen op

tot 50. Natuurlijk moet je ook hier de kanttekening plaatsen dat het gaat om een Amerikaans onderzoek maar het is wel een signaal dat er nog veel werk aan de winkel is.

De UN heeft dit probleem ook in de gaten. ‘Er is allerlei wet- en regelgeving die ervoor moet zorgen dat de rechten van vrouwen worden gewaarborgd, maar wat ontbreekt is de aandacht voor de specifieke problematiek van de ouder wordende vrouw’ schrijft de UN in de ‘Advocacy Brief Older Women: Inequality at the Intersection of Age and Gender’. Wellicht liggen daar ook nog aanknopingspunten om de toegenomen kloof tussen mannen en vrouwen te verkleinen. ■

Het versterken van lokale netwerken

door Saar van Veelen en Marga Akkerman • foto's Marga Akkerman

Erna Truijens zet zich in voor kwetsbare groepen in Rotterdam, op een onconventionele manier. Anderen richten zich vaak op 'populaire' doelen zoals kankerbestrijding of hulp aan kinderen, zij kiest bewust voor mensen die minder snel sympathie oproepen, maar wel hulp nodig hebben.

Een demonstratie van sociale innovatie tijdens de Inspirada.

Het begin

Erna adviseerde als bestuurslid van een hockeyclub over de aanschaf van sportspullen, maar besloot dat uiteindelijk zelf aan te pakken. Ze startte de Sport Spullen Bank. Door contacten met de vastgoedsector krijgt ze periodiek ruimtes voor opslag en uitgifte. Vanuit een gevoel van rechtvaardigheid wil ze haar privilege -ze kan het zich permitteren veel tijd beschikbaar te hebben voor

vrijwilligerswerk- inzetten voor mensen in wijken waar zelfzorg niet vanzelfsprekend is. Ook kiest zij bewust voor contact met de 'boefjes' – omdat ook die hulp nodig hebben. "Geldgebrek is een taboe, maar door de contacten op wijkniveau kun er makkelijker hulp georganiseerd worden." Ze combineert haar eigen achtergrond met straatkennis: "Ik spreek beide talen." De actieve vrouwen uit de wijken die op haar pad

gekomen zijn en komen, noemt ze 'zwermen'. "Denk aan een zwerm spreuwen in de lucht, die heel goed op elkaar letten en die steeds van vorm verandert zonder met elkaar te botsen. Soms pakt de een de lead, dan weer de ander."

Vitale coalities

Erna laat in de Inspirada workshop diverse projectleiders aan het woord. Cemile begon 20 jaar geleden met het geven van fiets-

lessen. Zij vertelt: "Beweging is zo belangrijk, je kunt op de fiets naar buiten, contacten met anderen leggen." Ze heeft al veel vrouwen leren fietsen. (LinkedIn van Cemile Sezer: zie QR code 4 op de achterzijde van dit magazine).

Nel heeft een bureau opgericht dat als rechtspersoon kan dienen. Daar kunnen anderen gebruik van maken. In de wijk is er de nodige eenzaamheid, vooral onder

ouderen. Peggy heeft de Stichting Bigi Prisiri 'Veel Plezier' opgericht. Deze stichting organiseert maatschappelijke evenementen, feesten, voetbaltoernooien, culturele festdagen etc. Zo breng je mensen bij elkaar (zie QR-code 5 achterop).

Erna's stelling is dat het geld moet stromen naar de doeners, in plaats van naar de beleidsmakers. "Dan komt er geld vrij om mensen daadwerkelijk in beweging te

krijgen, via hun ondersteunende activiteiten in de eigen netwerken. Als de gemeente geld investeert in de vrouwengroepen die elkaar ondersteunen, maak je beweging met relatief weinig geld. En zij bereiken vanuit daar weer zoveel anderen."

Haar oplossing: lokale netwerken versterken

Erna kan 20.000 Rotterdammers bereiken via de samenwerkingen in de 39 wijken. Maar ze knipt dit

▲ Erna (links) met enkele vrouwen die een presentatie geven

▲ *Erna en Joice Alvares dos Santos, bokser, boksdocent en organisator van het evenement 'Veilig Vrouw Zijn' op 11 oktober. Voor deelname aan dit evenement (met o.a. een VR-experience, workshops, boksen en gaming): scan QR-code 3 op de achterzijde van dit magazine.*

graag op: in plaats van zelf projecten te verzinnen, wil ze bestaande initiatieven uit de wijken ondersteunen. Ze geeft voorbeelden van vrouwen die al actief zijn: een vrouw die 100 mensen bereikt op het gebied van preventie en gezag, en twee vrouwen gelieerd aan Mama Rosa uit de Afrikaanderwijk en Noord die elk ook 100 mensen bereiken. Dan komt het uit de wijken zelf, en dit vergroot de impact en het gevoel van controle bij de mensen in de wijken.

Haar boodschap én haar droom

Erna pleit voor sociale innovatie door te werken vanuit een 'vitale coalitie' waar iedereen op aan

“Geld moet stromen naar de doeners,
in plaats van naar de beleidsmakers.
Dan komt er geld vrij om mensen
daadwerkelijk in beweging te krijgen,
via hun ondersteunende activiteiten
in de eigen netwerken.”

kan haken. "Geldstromen lopen verkeerd én er is te weinig antropologische kennis. Dat in een rijk land als Nederland mensen buitengesloten worden door verkeerde geldstromen, daar kan ik niet tegen." "Laten alle Rotterdamse

serviceclubs zich verenigen rond de actie 'Het Rotterdamse Jaar van de Vrouw 2025' (scan QR-code 6) - gericht op gemoedelijkheid en liefde voor Rotterdammers, vooral voor vrouwen voor wie het leven minder gewillig is." ■

Uit de
Vrouwenrechtswinkel
Amsterdam

Tijdens het spreekuur van vandaag hebben we een online gesprek met Nia, in het Engels. Nia is oorspronkelijk afkomstig uit Kenia. Ze is hier gekomen als kennismigrant en werkt als consultant voor een internationaal bedrijf in de zakelijke dienstverlening.

Dat betekent werkweken van ruim meer dan 40 uur met een hoge druk om te presteren. Nia heeft dit een tijd volgehouden, maar is nu uitgevallen met een burn-out. Ze zit nu in een re-integratietraject, maar dit komt totaal niet van de grond. Haar manager laat haar weten dat het beter is als ze weggaat. Ze heeft nu een vaststellings-overeenkomst (ontslagregeling) aangeboden gekregen waarop ze binnen vijf dagen moet reageren. Nia wil ook niet meer terug naar haar werk. Alleen al de gedachte aan het bedrijf zorgt voor hevige stress. Wat te doen?

Wij adviseren Nia om voorlopig niet in te stemmen met de voorgestelde regeling. We leggen haar uit dat, als ze tijdens ziekte instemt met een ontslagregeling, ze geen Ziektewetuitkering zal kunnen krijgen. Er is dan sprake van een zogeheten benadelingshande-

ling. Ze kan wel WW aanvragen bij ontslag, maar zal dan moeten solliciteren naar ander werk. Verder is de verblijfsvergunning van Nia afhankelijk van haar werk. Wordt ze ontslagen, dan moet ze binnen drie maanden ander werk hebben, anders moet ze Nederland verlaten.

Ze heeft dus eigenlijk weinig keus. Proberen om zo goed mogelijk te herstellen en in de tussentijd ander werk zoeken. En meewerken aan re-integratie, dus ook in gesprek gaan met de werkgever, want dat ben je verplicht als werknemer.

Werken als expat in Amsterdam voor een hoog salaris. Wonen in een duur appartement. Het klinkt aantrekkelijk, maar als het misgaat, gaat het goed mis. Gelukkig weet ook deze groep de vrouwenrechtswinkel te vinden, zodat we hen in elk geval kunnen informeren over hun rechtspositie.

Mr. Marlies Vegter
clara-wichmann.nl

Via QR-code 7 (op de achterzijde van dit magazine) kun je je inschrijven voor de nieuwsbrief van clara-wichmann.nl (scroll hiervoor naar de onderkant van de webpagina).

Iets doen wat je nog nooit eerder deed

Alle Soroptimisten die actief zijn in een landelijke commissie waren uitgenodigd door het Uniebestuur voor een speciaal evenement: een kaderdag op 17 mei. In een kerk te Barneveld werden de deelnemers geïnspireerd tot het componeren van teksten op spandoeken en het ontwerpen van 'spoken words'. Ofwel iets doen wat ze nog nooit eerder hadden gedaan. Zie hier de resultaten.

Wij vrouwen!

Ik maak me zorgen
Zorgen om jou, om mij, om ons

De wereld die helder blauw was
werd langzaam donkergrijs

Wat kan ik doen, wie wil ik zijn?

Een oudere dame achter de
geraniums
of een die actief mee doet om de
lucht weer blauw te krijgen?

Ik weet het wel!

Ineke van Hofwegen

Sorry, wij zijn oud.

Vrouw ben je voor het leven.
Je beroep, je waarde, je opdracht:
we zijn samen, we zijn nodig.

Oma, ik sta hier in een kerk.
Eigenzinnig, net als jij; in een
vrouwenverbond.
Een klein radertje, je lichaam, een
boek, je werk, je energie.
Voor de vrouwen van de toekomst.

Jiska de Ligt

Ik zie een hand van glas,

Een hand tussen veel kleuren.

Waar gaat die hand naar toe?
Misschien staat hij wel stil.

Misschien wil die hand gewoon
gezien worden.
Misschien wil die hand geschud
worden.

Hoe krijgt die hand de meeste
betekenis?
Door een ander aan te raken.

Marga Akkerman

Gelijk

Ooit moet het toch
voor mijn kleindochter
of achterkleindochter?
Zo lang wachten?
Het onrecht stoppen,
de wereld kloppen.
Zó moet het niet zijn.
Dat doet pijn.
Ik kan het slecht velen,
we zijn met zo velen.
Waarom nog niet gelukt?
Waarom nog steeds stuk?
Stuk de wereld
waarin meiden, kerels,
vrouwen, mannen,
alle mensen.
Het is niet gelijk.
Klaar het gezeik.
Ik wil op de barricade.
Ik wil woorden én daden,
roepen, schreeuwen, zingen
dat we wéér de verkeerde kant op gingen
en nu dáárheen moeten.
Dáárheen, in de voeten.
Daarheen samen en gelijk.
Geen theorie, maar praktijk.
Voor Marc, Marie,
Karel, Sophie,
Mohammed en Iza,
Ahmed en Yara.
Voor alle mensen,
ongeacht gender.
Ongeacht.
Gelijk.

Wanda Peters

Samen,

Van groter belang dan ik dacht
De missie alleen volstaat niet,
Zoals ik dacht

Echt het verschil maken vraagt om meer,
Om meer vrouwen, meer samenkracht
Zichtbaarheid is nodig,
Dat lukt niet alleen
Veel druppels zijn nodig,
Die maken de noodzakelijke plas

Mijn dochter en kleindochters verdienen
die,
En alle vrouwen na ons
Dat moet mijn echte erfenis worden,
Dat voel ik als mijn verantwoordelijkheid
Maar dat kan ik niet alleen,

Dat kunnen we alleen samen
Samen met elkaar,
Wij zijn samen de Unie van Soroptimisten,
En ik voel mezelf er steeds meer thuis.

Esther Hollenberg

Soroptimisten

Vrouwen om mij heen.
Ik ben samen, niet alleen.
Samen met één missie:
elkaar versterken, steunen,
samen strijden voor anderen en elkaar
en volgende vrouwen,
van ons en ook daar,
overal ter wereld.
Accepteren dat iedereen anders is
en anders denkt,
en toch gelijk.
Gelijkwaardig
en vast ook heel aardig.
Wanneer zij de kans ...
Wanneer je je open-
stelt om te begrijpen en hopen.
Om mij heen: vrouwen.
Key is vertrouwen.

Wanda Peters

Wie ben ik?

Ik ben er voor recht,
ik ben voor nu echt,
ik ben er voor anderen,
ik ben voor veranderen,
ik ben voor gelijk.
Ik wil daarvoor strijden,
ik wil ook voor mezelf.
Ik wil minder krampachtig,
maar nog even waarachtig.
Ik wil meer relaxed.
Ik wil meer ruimte.
Ik wil effectiever.
Ik wil ook liever.
Liever liever.
Voor hen. Ook voor mij.
Zal ik dat bereiken?
De berg is hoog.
Hoe kom ik erover?
Hoe houd ik het droog?
Niet loslaten.
Wel geven, maar minder, voor even.

Wanda Peters

door Marieke Kuijer • foto privé

Marieke Kuijer is de nieuwe Nederlandse coördinator van het programma Mentoring en Leadership Benelux.

Graag ga ik aan de slag met het programma Mentoring en Leadership Benelux. Inmiddels heb ik 35 jaar werkervaring bij diverse overheidsorganisaties en ben ik sinds 10 jaar lid van de Soroptimisten. Omdat ik graag mensen wil begeleiden in hun verdere ontwikkeling, heb ik tien jaar geleden de opleiding tot coach gedaan. Zelf heb ik vorig jaar de overgang

gemaakt naar een functie in Brussel en dat ervaar ik nog steeds als een stap in mijn groeiproces. Ik zie dagelijks hoe we elkaar kunnen helpen in persoonlijke groei. Het programma Mentoring en Leadership van de Soroptimisten is een uitgelezen kans om hier verder bij stil te staan en verdere stappen te zetten.

Het programma voor de vijfde Leiderschapsontwikkelingsreis

van de Soroptimist Benelux is klaar. Er is nog plaats voor nieuwe mentees en mentoren.

Het programma is opgebouwd rond drie weekenden en trainingsblokken met de thema's: je eigen stijl, je vaardigheden en je authenticiteit. ■

Zie ook de pagina hiernaast. Voor vragen en aanmeldingen: beneluxmentoring@soroptimist.nl

Boost yourself and your career

Mentoring & Leadership Program by Soroptimist Benelux

Why

Leaders are not born but there is a leader in each of us. Personal leadership is a lifelong journey that grows, matures and continuously transforms.

What

Great leaders never walk alone. Work on your own career and leadership goals with a personal mentor during 8 months *.

How

The full program is built around 3 training blocks with 8 months of personal mentoring.

Who

Women between the age of 25-35 who:

- are ambitious
- want to develop their personal goals
- have at least 3 years experience

** You have the option to sign up for the mentoring program after the first weekend*

1) Leadership Foundation Weekend: 26-27 September 2025

Defining your referred leadership style and align your communications skills AI-Driven Approaches to Effective Leadership

2) Leadership Encounter: 23-24 Januari 2026

Coaching skills and how to be resilient

3) Leadership and Self-care: 12-13 June 2026

Authenticity, work-life balance and self-confidence

Cost per weekend: € 250,00

Come and join!

Questions? Contact us!

Belgium

Martine Union & Ingrid Ghys:
mentor.sib@soroptimist.be

The Netherlands

Mascha Westen-Reinders Folmer & Marieke Kuijer:
beneluxmentoring@soroptimist.nl

Luxembourg

Simone Polfer & Emine Gül:
beneluxmentorings.lux@gmail.com

Go to: www.soroptimist.be/mentoring
(or scan QR code)

YouTube video:

Volgende week weer?

Marjolijn van Leeuwen, Christine Greeven • foto's privé

Club Walcheren heeft het afgelopen jaar een wekelijkse activiteit georganiseerd voor vrouwen in hun AZC. Dit jaar gaan ze hiermee door. Wat is de formule voor deze indrukwekkende continuïteit?

Christine Greeven, Soroptimist uit Middelburg, zag het in haar huisartspraktijk: vrouwen in het AZC hebben het zwaar. Grip krijgen op de Nederlandse cultuur, zelfstandig op pad gaan, verbinding krijgen met andere vrouwen en gewoon hoop houden: hoe doe je dat, vaak duizenden kilometers van huis? Zij ontdekte dat die vrouwen vaak weinig om handen hebben en niets met hun talenten kunnen doen. "Door met ze aan de slag te gaan ontmoeten ze elkaar, kunnen ze

weer dingen doen waar ze goed in zijn, maar vooral: worden ze gezien! Door die positieve aandacht staan ze sterker in het leven – dat hopen we hiermee te bereiken."

Je welkom voelen

Christine vertelt dat het voor de leden van club Walcheren een kans is om hier iets aan bij te dragen. "Niets belangrijker dan je welkom voelen en kennis krijgen van de Nederlandse gewoonten, van Nederlandse vrouwen die elk op hun eigen wijze en in eigen werkgebied actieve maatschappelijk deelnemers zijn."

Eerst zamelden ze geld in om de vrouwenruimten in het AZC op te knappen. Van een ongezellige, kantoorachtige ruimte hebben ze de vrouwenruimten omgetoverd tot een sfeervolle plek om samen te komen. "Het COA was meteen enthousiast: er zijn in het AZC wel activiteiten, maar die worden vooral door de mannen bezocht, waardoor vrouwen afhaken. Voor de circa 70 vrouwen (op de 250 bewoners) was er tot nu toe weinig te doen."

Activiteiten

"Na onderzoek onder de vrouwen

▲ Resultaten van de creative workshop

– wat willen zij, op welk tijdstip – hebben we een wekelijks programma opgezet, met workshops om vrouwen in beweging te krijgen, letterlijk en figuurlijk. Zo gaan ze nu onder veel hilariteit sjoelen met een bankier, zeep maken met een natuurkundedocent, sporten met een filmmaker, met Google Translate in de hand bloemenkransen maken met een mensendieck-therapeut,

zingen met een muziektherapeut en met opgebonden rokken yoga doen met de huisarts. De ene week krijgen ze een yogales, dan weer een leuke creatieve workshop, er wordt gezongen, gewandeld en nog veel meer."

Het gaat om verbinden

Christine: "Wat we doen is nog pril, het gaat om verbinden en daaruit kan van alles voortkomen. Een concreet verhaal vertellen de vrouwen niet meteen, eerst moet er vertrouwen komen. Ook is het nog een hele uitdaging om met Google Translate verder te komen."

"Zojuist gaf ik yoga aan 3 vrouwen. Een daarvan spreekt, na bijna 3 jaar in Nederland te zijn, al een aardig mondje Nederlands. Ze is Armeens en woont met man en 2 zoons, 17 en 6 jaar, in het gezinnengedeelte van het AZC. Ze is juf en zoekt vrijwilligerswerk. Zo'n verzoek wordt dan bij ons gedeeld en wie weet... Ook een Somalische vrouw

van 27 was bij de yoga. Zij is hier alleen, haar verhaal ken ik nog niet. Er zijn ook drie vrouwen uit Eritrea zonder mannen, een vrouw uit China, Syriërs, ze komen uit allerlei landen."

We doen het met elkaar

Er is veel animo uit de club om de wekelijkse workshops te geven. Christine: "Met z'n allen dragen we het project. Halverwege het jaar was er een bijeenkomst waarbij er gezamenlijk gekookt en gegeten werd. De vrouwen kookten voor ons – wij mochten assisteren – en maakten gerechten uit hun eigen land. Ook komend jaar blijven wij ons inzetten om samen met de vrouwen van het AZC te werken aan verbinding, informatie en integratie. De opkomst is wisselend, we zoeken nog naar het ideale tijdstip. Soms komen er drie

vrouwen, soms twaalf. Maar de vraag na afloop is altijd: volgende week weer?" ■

Scan QR-code 10 voor meer informatie over de activiteiten van Club Walcheren in het AZC

Join the club!

illustraties: freepik.com • foto's privé

In de Nederlandse Unie zijn we begonnen met de oprichting van club e-Connect.

Een nieuw geluid. Of toch niet? We leggen het voor aan drie leden: Petra Smeenk,

Dieneke van der Meij en Margriet Bordes.

Lid blijven vanuit het buitenland

Petra Smeenk woont sinds 6 jaar in Portugal. Ze was 42 jaar lid van club Bussum en na de verhuizing werd ze lid van de Vrienden, aangemoedigd door Riek van der Vlag, voormalig vicevoorzitter van de Unie. Daarna kwam de e-Connectclub er als mogelijkheid bij. Zij werd er als snel duo-secretaris. "Bij deze club zijn niet van die regels, bij ons kun je je maatschappelijke betrokkenheid goed kwijt in wat we doen. Iedereen kan aansluiten. Er moet nog zoveel

gebeuren om het voor vrouwen en meisjes beter te maken." Van oorsprong is Petra directiesecretaresse, daarna werd ze HR manager, later gespecialiseerd in interim management op het gebied van veranderprocessen, vooral in de IT wereld en technische omgevingen. Zij maakte mee dat zij als topambtenaar met haar inbreng niet serieus genomen werd. Men sprak, waar ze bij zat, óver haar: wat moeten we met haar inbreng? Vrouwen hoorden in die

tijd thuis te zijn, achter het aanrecht, bij de kinderen. "Ik hield me prima staande, met mijn motto: Iedereen (weer) perspectief geven, daar gaat het om."

Veel minder nadruk op regels

"Tijdens mijn clublidmaatschap wilde ik als president wel eens dingen heel anders doen, maar daarbij stuitte ik op zoveel clubregels dat er geen verandering mogelijk was. Bij e-Connect kan iedereen aansluiten. We maken met elkaar binnen de

"Als Soroptimisten moeten wij de stem van de wereld zijn en met club e-Connect hebben we een veel groter bereik."

Petra

doelstellingen van het Soroptimisme onze eigen regels."

Als Soroptimisten moeten wij de stem van de wereld zijn en met club e-Connect hebben we een veel groter bereik. Sluit je aan en dan kun je iets voor een ander doen. Ik heb al meegedaan aan een vragenruimte voor e-Connect clubs in Europa, uit Italië, Noorwegen, IJsland, Duitsland, Turkije, en dat was geweldig leuk en heel inspirerend. Zo'n meeting zouden we eens per half jaar moeten organiseren."

Petra is een Soroptimist met veel internationale ervaring. "Ik ben in Afrika geweest voor waterputten projecten in contact met Soroptimisten ter plaatse, en wat die allemaal verzetten om dat voor elkaar te krijgen! Ik ben in Oost Europa bij de inauguratie van clubs geweest, dan leef je mee met die vrouwen daar, met een heel klein salaris, met allerlei verboden vanuit de politiek, zo bewonderenswaardig! Het zijn

situaties waarin je op je maatschappelijke betrokkenheid wordt aangesproken en waar je met je lidmaatschap van een Soroptimistclub iets kunt betekenen.

Veel organisatorische ervaring

Ook Dieneke van der Meij brengt veel ervaring mee. Ze was bijna klaar met haar studie fysiotherapie toen ze besloot dat ze zich daarin niet thuis ging voelen. Ze wilde persoonlijk contact en ging de psychiatrie

in. Toen zij kinderen kreeg, was er geen kinderopvang in de buurt en na omscholing en bijscholing richtte ze een kinderopvangorganisatie op. Na drie maanden was uitbreiding al nodig, ze organiseerde er allerlei soorten opvang bij. Na een uitstapje als beleidsadviseur zorg en kinderopvang bij een organisatie adviesbureau, bleek zij de ideale kandidaat voor het directeurschap bij De Opvoedpoli in Alkmaar (Jeugdzorg en Jeugd GGZ). Vervolgens startte

“Het project dat we nu op poten zetten, met de naam #NietNormaal, met als eerste focus: geweld tegen vrouwen en meisjes, het kan me niet snel genoeg gaan.”

Dienneke

ze haar eigen bedrijf om op een verantwoorde manier kwaliteit van zorg te kunnen garanderen, welke nodig is voor kwaliteit van leven. Ze bood kwaliteitsmanagement in de zorg en werd ingehuurd door allerlei organisaties om diverse projecten, alsook audits te doen, kwaliteits-systemen en reorganisaties op te zetten. Afgelopen januari besloot ze haar pensioenpot aan te spreken. Ze besteedt haar energie nu aan andere dingen, zoals de e-Connect club en bijvoorbeeld het lidmaatschap van een RVT van een zorgorganisatie. Ze kent het Soroptimisme vanuit club Alkmaar, waar zij zo'n drie jaar lid was en waar zij veel actie heeft uitgezet voor de campagne Orange the World. Zij werkt graag aan zaken die ertoe doen. Later werd ze Vriend van het Soroptimisme en raakte ver-

volgens bekend met de e-Connect-club in oprichting. “Ik ben meer van de actie, ben geïnteresseerd in wat andere mensen beweegt. Ik heb al een uitgebreid netwerk van vrienden en vriendinnen dus daarvoor zit ik er niet bij. Het gaat mij om het creëren van meerwaarde in onze maatschappij voor vrouwen en meisjes. Ik heb de behoefte om iets te ontwikkelen. Ik hou van levenslang leren.”

Tempo

Dienneke is duo secretaris en ziet de regelzaken in het bestuur die nodig zijn om een officiële club te worden, als noodzakelijk. Maar het liefst wil ze zo snel mogelijk tot actie overgaan. “Het project dat we nu op poten zetten, met de naam #NietNormaal, met als eerste focus: geweld tegen vrouwen en meisjes, het kan me niet snel genoeg gaan. We kunnen er impact

mee maken op de maatschappij. Het (huiselijk) geweld dat maar doorgaat, ik kan er razend over worden.”

Deze club heeft voor haar een meerwaarde “omdat het zo inspirerend is, omdat je een actie op touw kunt zetten op landelijk niveau, met de nodige diversiteit, met de mogelijkheid om verbinding te maken met de andere e-clubs in andere landen. Je bent van betekenis voor andere vrouwen en meisjes. Ik heb zussen, schoondochters, kleindochters, vriendinnen, ik voel me verplicht hiervoor te gaan staan.”

Jezelf inzetten, waar je ook bent.

Margriet Bordes, auteur van onder andere het boek ‘Liefde op Latere leeftijd’, is er helemaal aan toe om veel nieuwe dingen te beginnen, waaronder de e-Connectclub. Ze weet niet beter dan dat je maat-

schappelijk actief bent, haar vader was lid van de Rotary. Je zult haar niet op de barricaden vinden, zij ziet zichzelf binnen de club meer als een verbinder. Ze begon ooit als lid van club Bussum maar door de ontwikkelingen in een bepaalde periode nam ze afstand. Vervolgens richtte ze club De Gooische Meren op en bleef lid totdat ze naar het buitenland vertrok. “Ik probeer de Sorrengedachten op een kleinschalige manier in mijn leven te brengen, in mijn eigen omgeving. Ik heb een Poolse vrouw geholpen om haar modebedrijf in Nederland op te zetten. In Indonesië ontmoette ik een meisje dat wilde ontsnappen aan haar beklemmende opvoeding. Ze heeft heel veel in haar mars en ik wil graag een steentje bijdragen zodat ze haar talenten kan benutten. Dat kan natuurlijk zonder een Soroptimistclub. Maar het clubgevoel vind ik ook wel weer

mooi. Achter de schermen ontmoet ik daar enorm interessante vrouwen. Maar vraag mij niet om grootse fundraisingprojecten op te zetten. Laat mij maar schrijven. Zo benut ik mijn talent, in ondersteunende zin. Ik ga ook geen leden werven. Maar als ik iemand onrechtvaardig behandeld vind, dan heb je aan mij een pitbull.

Meedoen vanuit huis

Petra: “In het internationale overleg met andere e-clubs kwam sterk naar voren dat het zo fijn is dat je van huis uit kun meedoen zonder dat je je vervoer naar een bijeenkomst moet organiseren, geen afstanden hoeft af te leggen om ergens te komen. Met e-Connect heb je een prachtig middel om zonder gedoe mee te doen.” Voor Dienneke geldt hetzelfde: “Ik hoef niet meer naar allerlei clubavonden en kom toch allerlei enthousiaste vrouwen tegen die

graag iets willen doen. Ik vind het heel ontspannend om vanuit mijn eigen huis de bijeenkomsten mee te maken waardoor ik elke keer weer een leuke boost krijg met ideeën. Zoveel enthousiasme bij die vrouwen. Het brengt me veel en zet me aan tot nadenken.”

Ook Margriet vindt het heerlijk om met de voeten op de bank mee te doen aan een bijeenkomst. “Omdat ik nogal eens in het buitenland ben, is het een fantastische manier om betrokken te blijven. Ik ben niet zo'n groepsmens, meer van een-op-een, voor mij is dit een mooie tussen-vorm. Meedoen aan het verbeteren van het leven van vrouwen en meisjes vind ik ontzettend belangrijk.” ■

Scan QR-code 11 op de achterzijde van dit magazine voor de clubpagina van e-Connect.

Ook Margriet vindt het heerlijk om met de voeten op de bank mee te doen aan een bijeenkomst. “Omdat ik nogal eens in het buitenland ben, is het een fantastische manier om betrokken te blijven.”

Margriet

foto: Mariel Kolmschot Fotowerken

Luister naar me!

▲ *Leticia en Christine*

door *Koos Kingma* • foto's: *privé*

Als we werken met anderen, om te ondersteunen, om empowerment te faciliteren, dan moeten we kunnen luisteren naar die ander. We moeten hen respecteren in hun keuzes ook al is dat voor ons niet altijd begrijpelijk.

Praat mét de mensen, niet over hen.

Deze les kreeg ik mee tijdens mijn studie in Wageningen met vakken over 'vrouwen en ontwikkeling', waar vrouwenstudies net aan het opkomen waren. Sinds 1986 ben ik via onderzoek, projecten en training betrokken geweest in vele Afrikaanse landen,

met thema's zoals gendergelijkheid, platteland en economische empowerment van vrouwen.

Het verzoek voor de 10 december lezing door club Assen vorig jaar noopte mij tot reflectie. Wat heb ik geleerd over het luisteren naar de vrouwen (en soms mannen) met wie ik werkte of onderzoek deed?

Aan de hand van een aantal voorbeelden deel ik mijn inzichten.

Over wie gaat het?

Eerst wil ik een paar vrouwen voorstellen: Leticia en Christine, moeder en dochter. Ik was in de bijzondere omstandigheid om in de laatste 30 jaar gedurende enkele periodes in hun dorp te wonen,

een dorp in the middle of nowhere van Tanzania. Ik 1988 was ik met een langdurig onderzoek in hun dorp bezig en zij waren deelnemers aan dit onderzoek. Mijn onderzoek ging over vrouwen in de landbouw. Naar hen luisteren ging beter toen we elkaar goed leerden kennen. Toen hun stem niet meer de exotische stem van die ander was; toen bleek dat we dingen konden delen, zoals zorgen om kinderen, opvoeding, ervaringen met mannen en zo. Hun stem veranderde toen we niet meer alleen over onderzoekszaken spraken. Ze kreeg verschillende dimensies. Ik realiseerde me dat hun leven niet in te delen was in verschillende hokjes zoals toen vaak gebeurde: óf de vrouw als moeder óf de vrouw als boerin.

Een van de zaken die we moesten onderzoeken in hun dorp was de vraag waarom de mannen-voorlichters niet met boerinnen samenwerkten. Het antwoord dat de vrouwen in het dorp gaven was dat veel landbouwvoorlichters seksuele relaties hadden met boerinnen. De echtgenoten van de boerinnen verboden daarom hun vrouwen met de mannen-voorlichters te werken. Indertijd werd hier lacherig over gedaan, inclusief mijzelf. Ik kon de informatie niet duiden. Vrouwen zagen we als moeder, echtgenotes en boerinnen, maar vrouwen werden niet als seksuele wezens gezien. Seks als middel voor onderdrukking, geweld en machtsmisbruik begon langzaam door te dringen in bepaalde sectoren van ontwikkelingswerk. De HIV epidemie legde bloot hoe seks en (economische) ontwikkeling op schrijnende

wijze met elkaar verweven waren. Tegenwoordig hebben we het over transactionele seks (seks om een bepaalde dienst of goed te krijgen, seks als een zakelijke transactie). En seks als onderdeel van de machtsongelijkheid tussen mannen en vrouwen, zoals de #metoo beweging ook laat zien.

Project met Malinese en Nederlandse vrouwen

Deze foto's zijn gemaakt in Mali. In het vrouwenproject met 3 Nederlandse vrouwen en 11 Malinese vrouwen in de staf probeerden we economische empowerment van vrouwen te stimuleren. Het is in het begin van de jaren 90. Project

activiteiten waren onder andere: alfabetisatie en het opleiden van vrouwen als dorpsvoorlichters voor het project. Andere activiteiten zijn zeep maken, schapen telen voor het offerfeest, tuinbouw bedrijven, nieuwe gewassen telen en het beheren van graanmolens. Het project, zo krijgen we jaren later te horen als we terug gaan naar Mali, heeft ervoor gezorgd dat vrouwen zichtbaar zijn geworden als economische actoren en niet alleen als moeders en echtgenotes. De dorpsvoorlichters kregen een rol in het openbare leven. Ook

laten ze hun stem horen tijdens de dorpsvergaderingen. Ze durven op te staan en te spreken.

Om ruimte te creëren zodat vrouwen hun stem kunnen laten horen werd de strategie van het project in de dorpen radicaal omgegooid. Voorheen belegde de organisatie een vergadering in het dorp en vertelde ze de dorpingen welke activiteiten ze voor de vrouwen kon faciliteren. De nieuwe benadering hield in dat de Malinese staf van de organisatie een paar dagen in een dorp ging logeren en op verschillende manieren met de vrouwen (en mannen, dorpsleiding) in gesprek gingen en informatie verzamelden over waar de vrouwen tegenaan liepen bij de voortgang en welke kansen ze zagen.

▲ Malinese vrouw durft te praten tijdens de dorpsvergadering.

Het project heeft ervoor gezorgd dat vrouwen zichtbaar zijn geworden als economische actoren en niet alleen als moeders en echtgenotes.

In het project gebied -zo groot als Nederland- werkten zo'n 1000 manlijke voorlichters met boeren en 11 vrouwelijke voorlichters met de boerinnen. Ons Malinees/Nederlandse project team besloot de discussie binnen de organisatie over deze, in onze ogen, ongelijkheid aan te gaan. Boerinnen kregen zo te weinig ondersteuning, vonden we. Aan de mannen-voorlichters stelden we de vraag hoe zij, en met welke activiteiten,

met boerinnen konden werken. Er ontstonden levendige discussies. Zo werd duidelijk dat er typische 'vrouwen activiteiten' zijn die de mannen-voorlichters categorisch weigerden te faciliteren. Het meest sprekende voorbeeld hiervan is het zeep maken. Na 3 maanden zit het proces van het consulteren van de mannen-voorlichters er op en is er een breed draagvlak om met boerinnen te gaan werken.

Misverstanden

En toch gaat het ook makkelijk mis. Zo gaf een vrouwenorganisatie in Mali aan dat ze een manier nodig had om de vele uien die ze teelden het hele jaar door te kunnen gebruiken. Meteen sprong ik in de oplossing: we zouden de uien gaan drogen. We begonnen met een proef in het dorp. Ik had echter beter moeten doorvragen wat ze precies bedoelden. Want nadat de proef was afgelopen vertelden de vrouwen dat dit het niet was. Ze wilden uien niet drogen maar zo lang mogelijk vers bewaren. Uien drogen betekende uren pellen, schillen en snijden.

De situatie van Antonia

Antonia is een jonge vrouw in het Tanzaniaanse dorp. Ze heeft als

een van de eerste meisjes op een middelbare school gezeten. Twee jaar lang, totdat ze zwanger werd en van school moest. Ze trouwde met een jonge man in het dorp en woont vervolgens bij haar schoonfamilie, samen met man en kinderen. Omdat ze geschoold is wordt ze geselecteerd door een internationale NGO om aan een project deel te nemen. Het project gaat over het verwerken van sisal en is bedoeld om vrouwen te empoweren. Antonia krijgt een lening om een machine voor sisal verwerking te kopen. De bedoeling is dat ze sisal van anderen gaat verwerken tegen een vergoeding. Het geld dat ze daar mee verdient kan ze gebruiken om de lening terug te betalen.

Drie jaar nadat ze de machine heeft gekregen kom ik haar tegen. Ze vertelde over de machine en de lening. De lening staat op haar naam en die van haar man. Dat laatste was om de echtgenoot medeverantwoordelijk te laten zijn voor de terugbetaling. Dit is de

theorie. In de praktijk gaat haar man elke dag met de machine naar naburige dorpen. Antonia, als oudste schoondochter, kan niet zelf met de machine op stap want ze heeft haar verplichtingen in de schoonfamilie. Haar man verdient het geld, Antonia weet niet altijd hoeveel er verdiend wordt. Ze zijn nauwelijks begonnen met het afbetalen van de lening. Elke maand wordt Antonia bij de NGO verwacht waar ze gevraagd wordt

wanneer ze verder gaat met afbetalen. En elke keer slaapt ze slecht de avond ervoor en bedenkt wat ze nu weer moet zeggen. Wie kan en wil er luisteren naar Antonia? Laten we vooral niet te licht denken over hoe empowerment plaats vindt.

Luisteren begint met de juiste vragen stellen en een podium creëren waarop vrouwen hun stem kunnen laten horen. ■

Dit is een bewerkte versie van de 10 december lezing vorig jaar op uitnodiging van club Assen.

Laten we vooral niet te licht denken over hoe empowerment plaats vindt.

De Boekenclub

Voor deze boekenrubriek twijfelde ik. Er zijn namelijk twee boeken die me de afgelopen tijd in vervoering brachten. De kans is groot dat je een van deze twee, of allebei, al gelezen hebt.

door Saar van Veelen

Het gaat om *Beladen huis* van Christien Brinkgreve en *Het lied van ooievaar en dromedaris* van Anjet Daanje. Hoe verschillend kunnen twee schrijvers en hun boeken zijn? Beladen huis is geschreven door een Amsterdamse hoogleraar sociologie die al decennia aanwezig is in het publieke debat. Het lied is geschreven door een Groningse die het liefst zo min mogelijk in de spotlights staat en doorbrak na haar achtste roman. Het lied is een dikke pil van ruim 650 pagina's, Het beladen huis had ik binnen no-time uit.

Het lied is een ode aan fictie en verbeelding. Elf verhalen, die losjes of meer verweven met elkaar samenhangen, verteld over meer dan twee eeuwen. Met als belangrijkste

personage de Britse Eliza May Drayden, gebaseerd op Emily Brontë. Daanje beschrijft de omgeving en

belevingen van haar personages uitvoerig (anders krijg je die 650 pagina's ook niet vol natuurlijk). En doordat ze dit zo doorwrocht doet, slokt het verhaal je helemaal op. Ik droomde er zelfs over. Dat maakt de leeservaring soms intens, zeker omdat de dood en zijn mystiek belangrijke thema's zijn in het boek.

In Beladen huis speelt de dood ook een rol, en heeft hij ruimte gegeven. Brinkgreve schreef dit boek namelijk na de dood van haar man. Bij zijn leven en welzijn had dat nog niet gekund. Ze spaart hem, en zichzelf, niet. Ze vraagt zich af, wie was ik in die relatie? En daarbuiten? Wie was hij? Wie waren wij? Brinkgreve zelf omschreef het

in Buitenhof mooi: "Zo werkt onderschikking en dominantie ook door, dat de ene veel meer bezig is met hoe het met de ander gaat." Oftewel: de empathiekloof. Dit werd breed herkend door vrouwen, van jong tot oud. Ook in relaties met (zogenaamd) progressieve mannen.

Beide boeken houden je gekluisterd aan de pagina's, als dat een uitdrukking is. Maar over Het lied van ooievaar en dromedaris nog even dit: NRC hield dit jaar een verkiezing van beste boek van de 21e eeuw. Zowel experts als lezers kozen dit boek als nummer 1. Als er lijstjes komen waarin alle Nederlandse literatuur wordt meegenomen weet ik al wat er gebeurt. Mulisch, move over. ■

Soroptimare

Ouddorp (Zuid Holland)

Een ideale plek om uit te waaien aan zee met familie of vrienden, maar ook een perfecte locatie om met het bestuur van je club te brainstormen over de toekomst van de club, gevolgd door een wandeling door bijvoorbeeld de Slikken van Flakkee.

Soroptimisten kunnen reserveren via www.soroptimist.nl (inloggen) of via een mail aan soroptimare@soroptimist.nl. De beheerders Wouke Cazander (06 22 69 25 80) en Ite Kranse (06 22 63 37 67), leden van club Goeree Overflakkee, geven graag meer informatie.

uitsluitend
te boeken door
Soroptimisten

Gré Kellerhuis

Epen (Zuid Limburg)

Aan de rand van het prachtige Geuldal is het Gré Kellerhuis een mooie uitvalsbasis voor een bezoekje aan Maastricht of Aken of een wandeling door het mooie Geuldal. Het huis biedt ruimte aan 10 personen, dus ook een mooie plek voor een 'verzustersweekend' voor clubleden.

Soroptimisten kunnen reserveren via www.soroptimist.nl (inloggen) of via een mail aan grekellerhuis@soroptimist.nl. De beheerders Mariëtte van Strien (06 30 40 17 69) en Julia Neumann (06 53 68 28 10), leden van club Zuid Limburg, geven graag meer informatie.

uitsluitend
te boeken door
Soroptimisten

Atty Buining-Sennema, club De Reestlanden

door Ineke van Hofwegen • foto's: privé

We hebben een 100-jarige! Haar levensmotto: Luister naar het verhaal van de ander.

Als je dat echt doet, is er altijd een oplossing.

Op verzoek van club De Reestlanden ben ik op 6 juni, een week voor haar verjaardag, op bezoek bij Atty Buining- Sennema in Hogeveen.

Op 13 juni 2025 wordt Atty 100 jaar! Een betere reden om kennis te maken kan ik niet bedenken. Ik doe dat samen met Elisabeth van de Laar van club De Reestlanden die haar, nu ze niet meer bij alle bijeenkomsten kan zijn, volledig op de hoogte

houdt van het reilen en zeilen van de club. Dat Atty dat op prijs stelt merk ik al snel.

Diezelfde ochtend las ik in de krant een uitspraak van Claudia de Breij: je komt iemand tegen en begint allebei te zingen, dat is liefde. Zo verging het mij een beetje met Atty; je gaat zitten en begint allebei te praten en het klikt. Atty: "We zijn allebei Soroptimist, daar komt dat door." En Soroptimist is zij in hart en nieren en dat al sinds de oprichting van club De Reestlanden in 1971.

Aagtje

Atty is in Groningen geboren als Aagtje Sennema, als oudste van vier dochters. Ze was haar ouders niet dankbaar voor die naam tot ze op het gymnasium ontdekte dat het wel eens afgeleid kon zijn van het Griekse Agathos, wat staat voor nobel, dapper en betrouwbaar. Toch veranderde ze in die tijd haar naam in Atty.

Atty was 15 jaar toen de oorlog uitbrak. Ze laat mij foto's zien van

een ontmoeting 75 jaar na de oorlog met Sara Kirkby-Nieweg, haar Joodse vriendinnetje uit die tijd en dochter van de hoofdpersonen uit het boek 'Het uiterste der zee, een familiegeschiedenis' van Pauline Broekema. Ontroerend!

Amsterdam die leuke stad

Na de middelbare school gaat Atty in Amsterdam naar de Industrieschool voor vrouwelijke jeugd en volgt daar de opleiding tot lerares textiele kunstnaaldwerkvakken. Ze

heeft het naar haar zin in Amsterdam en vertelt vol enthousiasme over de bezoeken aan het Concertgebouw, waar ze geniet van de oratoria van Bach en de Mattheüs-Passion. Ook is ze betrokken bij de voorbereidingen van het borduren van de vlag van Amsterdam, in opdracht van Koningin Wilhelmina met de slogan 'heldhaftig, vastberaden, barmhartig' voor 17 cent per uur. Voorafgaand aan het gesprek met de koningin leert ze daar al dat eerst luisteren en dan ombuigen naar:

"Atty is met haar 100 jaar nog steeds een enthousiaste en goede vertegenwoordiger van het Soroptimisme."

"Ja majesteit, maar..." effectief kan zijn. De 17 cent per uur is aan haar neus voorbijgegaan. Ze koos ervoor de nodige tijd te besteden aan het halen van haar eindexamen. Na het behalen van haar diploma gaat ze terug naar Groningen om daar les te geven.

Op 38-jarige leeftijd trouwt ze met Herman Buining, eigenaar van de modezaak Buining in Hogeveen. Herman heeft een zoon uit een eerder huwelijk en in een nieuw huis

▲ Op haar 100ste verjaardag krijgt Atty het erelidmaatschap van de club

▲ Het door Atty geborduurde clubvaantje met kievitsbloem

in Hoogeveen starten ze hun leven met z'n drieën. Uiteraard gaat zij werken in de modezaak en ook daar komt haar levensmotto tot zijn recht: goed luisteren naar zowel de klanten als het personeel!

Netwerk

Door haar werk in de modezaak komt Atty in aanraking met veel vrouwen. Ze vindt het belangrijk een netwerk in haar nieuwe woonplaats op te bouwen. Als zij hoort van het Soroptimisme ontstaat het idee van een club in de regio van Hoogeveen. Op 11 september 1971 is het zover. Atty is nu nog het enige lid dat de inauguratie van de club heeft mee-gemaakt.

Lang was zij op de clubavonden

aanwezig, maar de laatste jaren is dit te vermoeiend. Toch is zij er nog steeds een beetje bij. De door haar geborduurde kievitsbloem op het vaantje van de club staat elke maand goed zichtbaar op de bestuurstafel. En zoals Elisabeth aangeeft: Atty is met haar 100 jaar nog steeds een enthousiaste, goede vertegenwoordiger van het Soroptimisme.

Eeuwfeest

Op 13 juni 2025 is het zover: het eeuwfeest van Atty Buining. Met burgemeester, journalisten, fotografen, familielunch, kaarsen, ballonnen en toespraken wordt het voor iedereen een bijzondere dag. Tot haar grote verrassing wordt ze tot erelid benoemd door voorzitter Alice. Club Reestlanden heeft een erelid! ■

‘Je Vrouwtje staan’ – Taal schept!

Waarom vindt een schrijfster het nu en dan prettiger om zichzelf ‘vrouwelijke schrijver’ te noemen? Maakt dat haar serieuzer? Waarom heet een brandweervrouw soms liever ‘brandweer-man’? Waarom wordt tegen een groep jongens en meiden gezegd: ‘Zet ‘m op, jongens!’? Toen onze jongste dochter 15 jaar was, merkte ze op: “Waarom zeggen we eigenlijk jongens en meisjes? En niet: jongens en meiden?” Dat zette mij aan het denken. Sindsdien zeg ik, dat we twee zonen en twee dochters hebben. Zou het gebruik van verkleinwoorden inderdaad sekse gebonden zijn?

Hoe we de taal gebruiken, heeft impact op ons eigen wereldbeeld en op dat van anderen. Dat is bijvoorbeeld ook van belang voor het wereldbeeld dat kinderen luisterend en pratend ontwikkelen. Kan het anders, moet het anders, of kunnen we de taal maar het beste kalmjes haar eigen werk laten doen? Oog krijgen voor al dan niet gender-neutraal taalgebruik, zodat je zelf kunt beslissen of je er een beetje in wilt gaan schuiven, is voor mij bijna een tweede natuur geworden. Welke stap zou jij willen zetten om bij te dragen aan meer inclusief taalgebruik? (geen stap willen zetten is ook goed 😊)

Scan QR-code 12 op de achterzijde van dit magazine als je hier iets meer over wilt lezen.

Wouke Lam

Wouke
aan het
woord...

De Soroptimist

De Soroptimist is het magazine voor de Unie van Soroptimistclubs in het Koninkrijk der Nederlanden en in Suriname. Het magazine verschijnt drie keer per jaar.

DEADLINES EN VERSCIJNINGSDATA 2025

najaarsnummer (gedrukt exemplaar)
deadline copy 8 september,
verschijnt 30 november

REDACTIE-ADRES

redactie@soroptimist.nl

REDACTIE

Marga Akkerman (eindredactie),
Lydia Bongenaar, Marilse Eerkens,
Ineke van Hofwegen, Koos Kingma,
Saar van Veelen

VORMGEVING Vincent Smits

ADVERTENTIES

Mogelijkheden en tarieven op
aanvraag via redactie@soroptimist.nl

PRODUCTIE De Toekomst, Hilversum

Wil je lid worden of meer informatie?
Kijk op www.soroptimist.nl

Volg ons op linkedIn, Instagram en
Facebook.

Het bureausecretariaat Unie van
Soroptimistclubs is bereikbaar via:
info@soroptimist.nl

www.soroptimist.nl
www.soroptimisteurope.org
www.soroptimistinternational.org

ISSN: 1878-8742

Verder kijken...

Bekijk je dit magazine op je telefoon? De links van de QR-codes werken ook door op de QR code te drukken.

1
pag 4-7

Website The Women Leadership Academy
<https://connectors-lab.com/wla>

2
pag 8-11

Gender Gap Persbericht UvA

3
pag 12-14

Lokale netwerken: deelname evenement Veilig Vrouw Zijn
<https://www.eventbrite.nl/e/veilig-vrouw-zijn-tickets-1459438312279?aff=oddttdcreator>

4
pag 12-14

Lokale netwerken: LinkedIn van Cemile Sezer
<https://www.linkedin.com/in/cemilesezer>

5
pag 12-14

Lokale netwerken: Stichting Bigi Prisiri
<https://stichtingbigiprisiri.nl>

6
pag 12-14

Lokale netwerken: Het Rotterdamse Jaar van de Vrouw 2025
<https://www.vrouwenvanrotterdam.nl>

7
pag 15

Vrouwenrechtswinkel Amsterdam Inschrijven nieuwsbrief
www.clara-wichmann.nl
(onderaan de pagina)

8
pag 20-21

Mentoring en Leadership YouTube video
<https://www.youtube.com/watch?v=u-6j3ICpXC74>

9
pag 20-21

Mentoring en Leadership Website
www.soroptimist.be/mentoring

10
pag 22-23

Club Walcheren in het AZC
<https://www.soroptimist.nl/walcheren/activities-local/activiteiten-voor-vrouwen-in-het-azc/>

11
pag 24-27

Soroptimistclub e-Connect
<https://www.soroptimist.nl/news-national/op-weg-naar-onze-toekomst-maak-kennis-met-soroptimistclub-e-connect/>

12
pag 37

Column Wouke - Onze Taal Mannentaal en vrouwtjestaal
https://www.dbnl.org/tekst/_taa014200101_01/_taa014200101_01_0032.php

Gelezen...

"Zorgminister lanceert plan voor meer kennis over vrouwengezondheid."

NOS nieuws 2 juli

"De meeste verkrachtingen vinden niet plaats in een donkere steeg, maar gewoon in de slaapkamer."

Claudia Batstra, jurist, in het FD 1 juli

"Onderzoek: vrouwelijke ondernemers krijgen minder financiering."

Friesch Dagblad 14-06

"Vrouwelijke rolmodellen zijn hard nodig bij de exacte vakken"

Petra Rudolf, hoogleraar natuurkunde in NRC 10-06

"Driekwart van de jonge vrouwen in Nederland zegt het afgelopen jaar seksueel geïntimideerd te zijn in het openbaar."

AD 09-06

"Je bent nooit te oud om te leven"

NOS Nieuws 01-07 Bewustwordingscampagne moet vooroordelen over vijftigplussers wegnemen.